

Karun Hazinesi artık Türkiye'nin

► Müzayede değerinin 240 milyar lira olduğu belirtilen ve Türkiye'ye getirilecek olan Karun Hazinesi 360 milyar liraya sigortalanıyor.

ÖZGEN ACAR

NEW YORK - 'Karun Hazinesi'nin geri verilmesini New York Metropolitan Sanat Müzesi (MET) yetkilisi **'Çok acı bir sonuç'**, buna karşılık Türkiye Cumhuriyeti'nin temsilcisi ise **'kültürel mirasa sahip çıkmada anıtsal bir zafer'** sözleriyle yorumladı. MET, basına yaptığı resmi açıklamada **■ Arkası Sa. 17, Sü. 3'te**

Karun Hazinesi artık Türkiye'nin

■ Baştarafı 1. Sayfada

da, bu eserlerin 'kaçak olduğu' bilindiği halde 1960'lı yıllarda satın aldığı" itiraf etti.

Anlaşmayı Türk hükümeti adına Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürü Prof. Dr. **Engin Özgen** ve MET adına ise Müzenin ve aynı zamanda New York Times gazetesinin de yönetim kurulu başkanı olan **Arthur Ochs Sulzberger** imzaladı. Türk hükümetinin avukatları **Larry Kaye** (48) ve **Harry Rand**'in (81) görev yaptığı Herrick, Feinstein Hukuk firmasında imzalanan anlaşma Müzenin Başkanı ve eski ABD Büyükelçisi **William Leurs** ile Prof. Dr. Engin Özgen arasında teati edildi ve yürürlüğe girdi.

Anlaşmayı Türkiye'nin New York Başkonsolosu **Yusuf Buluç**, yardımcısı **Ayşe Sinirlioglu**, firmanın Türk hukuk danışmanı avukat **Aydın Düren** de izledi.

Anlaşmanın ana hatları şu noktaları içeriyor:

1. MET, TC'ye 255 eseri teslim edecektir. Bunların içinde 108 küçük altın plakadan oluşan bir eserin bu parçaları ile birlikte geri

verilecek eser sayısı 363'e çıkmaktadır.

2. MET bu eserleri en geç 30 gün içinde TC'ye teslim edecektir.

3. İlk aşamada simgesel bir anlaşma MET, TC'ye çarşamba günü en değerli eserlerden beşini teslim etti. (New York Başkonsolosluğu'nun çelik kasalarında güvenlik altına alınan bu eserleri Kültür Bakanı Fikri Sağlar cuma günü bir basın toplantısında basına gösterecek.) Müze, 1966 yılında bunlardan bir tanesine 100 bin dolar ödemişti. Uzmanlar, iki aslanın kuyruğundan tutup iki koçun üzerine basan çıplak bir erkek figürünün bulunduğu gümüş sürahinin bugünkü müzayede değerinin 2 milyon dolar (yaklaşık 25 milyar lira) olduğunu söylüyor.

4. Müze, arkeolojik ve müzecilik projeleri ile bilimsel araştırmalar konusunda Türkiye ile işbirliği yapacak, ayrıca arkeolog ve restoratörleri eğitecektir.

5. Müze Türkiye'ye, Türkiye de müzeye çeşitli zamanlarda geçici sergiler göndereceklerdir.

6. MET, hazinenin Türkiye'ye büyük güvenlik altında gitmesi için gerekli önlemleri alacak ve taşınma işini sigorta edecektir. Gerek sigorta primlerini ve gerek taşınma masraflarını müze karşılayacaktır.

Türk Hükümetinin avukatları ile müzenin ayrı ayrı basına yaptıkları açıklamada taraflar 'bu eserlerin Türkiye'den kaçırıldığının kesinlikle saptandığını' vurguladılar.

Sulzberger, "Türkiye ile anlaşmazlığın sona ermesi ile müze arasında daha yakın bir işbirliği sürecinin başlayacağını" Prof. Özgen ise "Müze ile Türkiye arasında yeni bir işbirliği döneminin açılacağını" söylediler. Müzenin Müdürü **Phillipe de Montebello** yazılı açıklamasında hazinenin geri verilmesine ilişkin olarak "Birincisi, Türk hükümeti bize bunların Uşak yöresinden kaçırıldığına ilişkin sağlam kanıtlar gösterdi. İkincisi, 1960'lı yıllardaki müze yöneticilerinin bunların Türkiye'den kaçırıldığını bile satın aldıklarını saptadık. Bu koşullar altında hazineyi Türki-

ye'ye geri vermekten başka yapacak bir şey yoktu" dedi.

Hazine, 'Karun' diye bilinen Lidya Kralı Krezus'un yaşadığı İ.Ö.6. yüzyıl ortalarındaki Lidya, Pers ve Yunan uygarlıklarına ilişkin sanatın en güzel örneklerini içeriyor. Bu eserler arasında altın, gümüş, bronz dinsel kaplar, altın, gümüş ve değerli taşlardan oluşan mücevher ve duvar resimleri ile mermerden sfenks heykelleri de bulunuyor.

Hazinenin bugünkü müzayede değerinin 20 milyon dolar (yaklaşık 240 milyar lira) olduğu sanılırken sigorta değerinin 30 milyon dolar (yaklaşık 360 milyar lira) üzerinden yapılacağı anlaşılıyor.

New York Times gazetesi haberi bugün dört sütun üzerine "MET Türk sanat eserlerini geri veriyor" başlığı altında verdi. Sulzberger'in Müze ve Gazete ilişkisinin yanı sıra New York Times gazetesinin avukatları olan 'Lord and Lord' hukuk firması aynı zamanda Metropol Müzesi'nin bu davadaki avukatlığını da üstlenmişti.